

POSTANOWIENIE

Dnia 28 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Bednarek

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 28 czerwca 2024 r.,

w sprawie **D. B.**

skazanego z art. 200 § 1 k.k.

kasacji wniesionej obrońcą skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Ostrołęce z 6 grudnia 2023 r., sygn. akt. II Ka
279/23

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Ostrołęce z 3 lipca 2023 r.,
sygn. akt II K 297/23

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążyć
skazanego;**
- 3. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. C. kwotę 885,60
zł (osiemset osiemdziesiąt pięć złotych 60/100 groszy), w tym
23% VAT tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej
świadczonej z urzędu w postaci sporządzenia i wniesienia
kasacji;**
- 4. zasądzić od Skarbu Państwa za rzecz adw. J. C. - Kancelaria
Adwokacka w O. - kuratora małoletniej J. B. kwotę 885,60 zł
(osiemset osiemdziesiąt pięć złotych 60/100 groszy), w tym 23%
VAT tytułem reprezentowania małoletniego oskarżyciela
poślukowego w postępowaniu kasacyjnym.**

[PGW]

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 3 lipca 2023 r. Sąd Rejonowy w Ostrołęce, sygn. akt II K 297/23 uznał D.B. za winnego tego, że w dniu 31 października 2022 roku w miejscowości K., w gminie B., w powiecie o., w województwie [...], dopuścił się wobec małoletniej poniżej lat 15 córki J.B., urodzonej w dniu [...] 2011 roku, innej czynności seksualnej, w ten sposób, że działając w celu zaspokojenia własnego popędu seksualnego dotykał swoim narządem płciowym jej narządów płciowych oraz okolic odbytu, po czym dokonał w jej obecności ejakulacji, to jest przestępstwa określonego w art. 200 § 1 k.k. i za to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 4 lat pozbawienia wolności. Na podstawie art. 41 § 1a k.k. orzeczono wobec skazanego środek kamy w postaci zakazu zajmowania wszelkich stanowisk i wykonywania wszelkich zawodów oraz działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, leczeniem małoletnich lub z opieką nad nimi - na okres 5 lat. Na podstawie art. 41 a § 2 k.k. orzeczono wobec skazanego środek kamy w postaci zakazu kontaktowania się z pokrzywdzoną J.B. w jakikolwiek sposób, w tym za pośrednictwem innej osoby lub z wykorzystaniem sieci teleinformatycznej oraz zakazu zbliżania się do pokrzywdzonej J.B. na odległość mniejszą niż 50 metrów - na okres 5 lat. Na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzeczono wobec D.B. obowiązek zadośćuczynienia pokrzywdzonej J.B. za doznaną krzywdę poprzez zapłatę na jej rzecz kwoty 15 000 złotych.

Apelację od wyroku wniósł obrońca z urzędu skazanego D.B. Skarżący zarzucił rozstrzygnięciu: mające wpływ na treść wyroku naruszenie art. 7 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k., 410 k.p.k., bezpodstawną odmowę nadania przymiotu wiarygodności wyjaśnieniom złożonym przez oskarżanego, pominięcie przy ocenie dowodu z wyjaśnień oskarżonego wydanej w stosunku do mego dowodu w postaci opinii sądowo-psychologicznej, bezpodstawne przyznanie waloru wiarygodności zeznaniom pokrzywdzonej J.B., pominięcie przy ocenie dowodu z zeznań J.B.

wniosków płynących z dowodu w postaci opinii sądowo-psychologicznej, naruszenie art. 5 § 2 k.p.k., mające wpływ na treść wyroku naruszenie art. 6 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 pkt 3 i 5 . k p k. polegające na bezpodstawnym oddaleniu istotnego wniosku dowodowego w zakresie przeprowadzenia dowodu z badań poligraficznych oskarżonego, błąd w ustaleniach faktycznych.

Wyrokiem z 6 grudnia 2024 r. Sąd Okręgowy w Ostrołęce, sygn. akt II Ka 279/23 utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Kasację od wyroku wniósł obrońca skazanego i zarzucił rozstrzygnięciu:

1. rażące naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 437 § 1 i 2 k.p.k., art. 433 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. w zw. z art. 92 k.p.k. w zw. z art. 366§ 1 k.p.k. poprzez bezpodstawne utrzymanie w mocy zaskarżonego orzeczenia wskutek braku szczegółowego i prawidłowego rozważenia wszystkich zarzutów wskazanych w środku odwoławczym wniesionym przez skazanego oraz dokonanie oceny tychże zarzutów w sposób subiektywny i nie odnoszący się do całości materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, a także poprzez nieuwzględnienie przy tejże ocenie okoliczności przemawiających na korzyść skazanego D.B. - co skutkowało wadliwym przyjęciem przez Sąd II Instancji, że D.B. dopuścił się przypisanego mu czynu, będące efektem:
1. bezpodstawnej odmowy nadania przymiotu wiarygodności wyjaśnieniom złożonym przez skazanego D.B. w zakresie w jakim wskazywał on, iż w trakcie swojej obecności na łóżku córki nie dotykał jej, a wyłącznie masturbował się i doprowadził się do ejakulacji co miało miejsce pod jej nieobecność, w sytuacji gdy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwala na wykluczenie możliwości przebiegu zdarzeń w wersji podanej przez skazanego, który również w sposób konsekwentny i spójny przedstawił przebieg jego relacji w związku z R.S. i konflikt panujący pomiędzy nimi, a przenoszący się na funkcjonowanie całej rodziny, w tym jego relacje z córką;
2. braku nadania prawidłowego znaczenia dowodowi w postaci opinii sądowo-psychologicznej dotyczącej skazanego wskazującej na brak zaburzeń u skazanego procesów pamięciowych, nieprzejawianie tendencji do

- konfabulacji, brak stwierdzenia zaburzeń identyfikacji płciowej czy parafilii, które w ocenie skarżącego przemawiają za uznaniem wyjaśnień skazanego za wiarygodne i czynią stawiany mu zarzut całkowicie bezzasadnym;
3. bezpodstawnego przyznania w ślad za sądem I instancji waloru wiarygodności zeznaniom pokrzywdzonej J.B. i opartym na nich zeznaniom R.S. i G.T. oraz wyciągnięcie z treści ich zeznań okoliczności w nich niepotwierdzonych w ramach swobodnej wypowiedzi J.B., a mających dotyczyć czynności podejmowanych kolejno przez skazanego, w sytuacji, gdy J.B. wypowiadała się w trakcie przesłuchania w sposób lakoniczny, nielogiczny i wewnętrznie sprzeczny;
 4. nieprawidłowej oceny dowodu z zeznań J.B. w kontekście wniosków płynących z dowodu w postaci opinii sądowo-psychologicznej z dnia 10 marca 2023 r. wskazujących na rozbieżności pomiędzy wynikami badań psychologicznych małoletniej a obrazem świadka w trakcie przesłuchania i badania, a także na możliwości wpływu na treść jej zeznań problemów małżeńskich rodziców czy jej stosunek do nadużywania przez skazanego alkoholu, które to mogły spowodować ujawnienie negatywnej postawy względem ojca, a w konsekwencji zdaniem skarżącego podjęciem przez małoletnią próby wyeliminowania ojca z życia rodziny;
 5. rażące naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na treść tego orzeczenia, a mianowicie: art. 433 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 368 § 2 k.p.k., art. 458 k.p.k., art. 192 a § 2 k.p.k., art. 170 § 1 pkt 3 i 5 k.p.k. oraz art. 170 § 4 k.p.k. polegające na braku prawidłowej oceny zasadności dopuszczenia w toku postępowania przed Sądem II instancji zawnioskowanego uprzednio dowodu z badań poligraficznych skazanego D.B. mających na celu kontrolę nieświadomych reakcji organizmu skazanego wykluczających lub potwierdzających jego związek z zarzucanym mu czynem, a w konsekwencji poprzez bezpodstawne pozostawienie tego wniosku bez rozpoznania i nie dopuszczenie zawnioskowanego dowodu, w sytuacji gdy dowód ten nawet jako dowód pomocniczy mógłby doprowadzić do poczynienia istotnych ustaleń w zakresie faktycznego przebiegu zdarzeń objętych aktem oskarżenia, co w konsekwencji uniemożliwiło skazanemu

dodatkowe potwierdzenie wiarygodności jego twierdzeń, a tym samym stanowiło istotne naruszenie realizacji prawa do obrony skazanego;

6. rażące naruszenie art. 437 § 1 i 2 k.p.k., art. 433 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 438 pkt 4 k.p.k. poprzez utrzymanie w mocy orzeczonej w stosunku do skazanego rażąco niewspółmiernie surowej kary 4 lat pozbawienia wolności oraz niewspółmiernie surowych środków karnych, w tym wskutek bezpodstawnego niezastosowania w stosunku do skazanego art. 37 b kk w sytuacji gdy okoliczności dotyczące przypisanego czynu, warunki osobiste skazanego oraz jego zachowanie po dacie zdarzenia, nawet przy przyjęciu, że skazany dopuścił się zarzucanego czynu, czynią zasadnym orzeczenie w stosunku do skazanego kar i środków karnych w znacznie niższym wymiarze w tym orzeczenie w stosunku do skazanego kar z zastosowaniem ww. przepisu.

Autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku sądu odwoławczego w zaskarżonej części w całości i uniewinnienie D. B. od zarzucanego mu czynu w całości.

W odpowiedzi na kasację prokurator i ustanowiony z urzędu kurator małoletniej J.B. wnieśli o oddalenie kasacji jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja jako oczywiście bezzasadna podlegała oddaleniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Na podstawie art. 523 § 1 k.p.k. i 519 k.p.k. kasacja przysługuje od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego i może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Sąd Najwyższy nie jest uprawniony w ramach postępowania kasacyjnego do ponownej oceny dowodów i na tej podstawie kontrolowania prawidłowości poczynionych ustaleń faktycznych. Na tym etapie niedopuszczalne jest również podnoszenie w kasacji zarzutów skierowanych przeciwko orzeczeniu sądu I instancji.

Wskazać również należy, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, podnoszone w nadzwyczajnym środku zaskarżenia zarzuty pod adresem orzeczenia sądu pierwszej instancji, podlegają ewentualnemu rozważeniu przez

sąd kasacyjny tylko w takim zakresie, w jakim jest to nieodzowne do należytego rozpoznania zarzutów stawianych orzeczeniu sądu odwoławczego. W każdym jednak wypadku, podstawą uwzględnienia kasacji może być jedynie obraza prawa, której dopuścił się sąd odwoławczy. Nie jest również dopuszczalne powtarzanie w kasacji zarzutów apelacyjnych, chyba że dotyczą one rażącego naruszenia prawa, a sąd odwoławczy je zignorował lub też przy ich rozpoznaniu doszło do obrazy prawa. Postępowanie kasacyjne nie może bowiem polegać na ponownej apelacyjnej kontroli orzeczenia i nie może być traktowane jako trzecia instancja (*tak: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2013 r., sygn. IV KK 299/13*).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy wskazać należy, że wywiedzione w treści kasacji zarzuty, jak i argumentacja przytoczona na ich poparcie, w stanowi powtórzenie zarzutów zawartych w zwykłym środku odwoławczym. Mimo iż autor kasacji przywołuje w formułowanych zarzutach normy art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k., sugerując tym samym, iż kasacja dotyczy błędów popełnionych przez sąd odwoławczy, w istocie kwestionuje jednak rozstrzygnięcia zawarte w orzeczeniu sądu I instancji. Autor kasacji nie wskazuje, aby sąd odwoławczy dopuścił się jakiegokolwiek uchybienia, co prowadzi do wniosku, że wniesiona kasacja ma na celu jedynie skłonienie Sądu Najwyższego do dokonania ponownej kontroli odwoławczej wyroku sądu I instancji.

Już samo zestawienie treści zarzutów zawartych w wywiedzionej wcześniej apelacji z zarzutami podniesionymi w nadzwyczajnym środku zaskarżenia nie pozostawia wątpliwości, że celem skarżącego jest próba wywołania ponownej kontroli orzeczenia sądu pierwszej instancji. Autor nadzwyczajnego środka zaskarżenia ponawia zarzut podniesiony wcześniej w zwyczajnym środku odwoławczym wskazując, że nie został on prawidłowo rozpoznany. I tak zarzuty z pkt 1 a, 1b, 1 c, 1d, pkt 2 i pkt 3 kasacji odpowiadają treścią zarzutom z pkt 1a, 1b, 1 c, 1d, pkt 2 i pkt 6 apelacji. Autor kasacji nie uznaje przy tym argumentacji sądu odwoławczego zawartej w uzasadnieniu wyroku, zaś treść motywacyjna wywiedzionych zarzutów sprowadza się do prezentacji własnej, subiektywnej oceny dowodów.

Analiza wniesionej w niniejszej sprawie kasacji nie pozostawia wątpliwości, że tylko pozornie czyni ona zadość wskazanym wyżej warunkom wniesienia nadzwyczajnego środka odwoławczego. Mając na uwadze, że dokonana przez sąd odwoławczy kontrola instancyjna była prawidłowa i wszechstronna, Sąd Najwyższy nie widzi konieczności ponownego odnoszenia się do zarzutów skierowanych przeciwko postępowaniu dowodowemu przed sądem I instancji, do których wyczerpująco odniósł się sąd odwoławczy.

Wobec powyższego, kasację należało oddalić jako oczywiście bezzasadną, a kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążyć skazanego.

Uwzględniając wniosek obrońcy z urzędu skazanego – adw. M.P. i wniosek kuratora małoletniej - adw. J.C. o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej, Sąd Najwyższy zasądził od Skarbu Państwa na rzecz ww. kwoty po 885,60 zł. wraz z podatkiem VAT. Powyższa kwota została ustalona na podstawie § 11 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz w zw. z § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu, z uwzględnieniem treści wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 grudnia 2022 r., sygn. akt SK 78/21.

WB

[ms]